

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGW-4.054.23.2024.KG
Warszawa, 06 marca 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 5760 z dnia 29 września br. Postanki na Sejm RP Pani Agnieszka Ścigaj wraz z grupą posłów i posełank, w sprawie zarządzania poziomem wód w rzekach i zbiornikach retencyjnych w południowo-zachodniej Polsce, na podstawie informacji przekazanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne (PGW) Wody Polskie, niniejszym przekazuję następujące stanowisko.

- 1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury lub Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” posiadają jakieś wytyczne lub inny zbiór zasad postępowania w odniesieniu do zarządzania poziomem wód w rzekach i zbiornikach retencyjnych?***
- 2. Jakie czynniki decydują o poziomie zrzutu wody ze zbiornika retencyjnego? Czy na poziom zrzutu wpływa jedynie aktualna sytuacja np. przy wpływie do zbiornika retencyjnego, czy może również uwzględniane są planowane i przewidywane poziomy napływającej wody?***

Z informacji przekazanych przez PGW Wody Polskie wynika, że sterowanie odpływem na zbiorniku odbywa się stosownie do aktualnych potrzeb gospodarki wodnej oraz ochrony przed powodzią i suszą, zgodnie z zasadami określonymi w instrukcji gospodarowania wodą danego obiektu. Przedmiotowa instrukcja zatwierdzana jest pozwoleniem wodnoprawnym. Zgodnie z art. 407 ust. 3 ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.) instrukcja gospodarowania wodą jest dokumentem wymaganym prawnie dla każdej budowli piętrzącej o wysokości piętrzenia powyżej 1 m oraz wyposażonej w urządzenia umożliwiające regulowanie przepływu. Podstawową funkcją treści dokumentu jest określenie sposobu gospodarowania wodą w normalnych warunkach użytkowania, a także w okresie powodzi, występowania zjawisk lodowych, w przypadku wystąpienia awarii oraz w okresie występowania zjawiska suszy. Zasady opisane w instrukcji są ustalane indywidualnie dla każdego obiektu z uwzględnieniem jego parametrów technicznych, hydrologii piętrzonego cieku oraz funkcji zbiornika.

- 3. Czy poszczególne jednostki (zlewnie) PGW „Wody Polskie” kooperują ze sobą (i wymieniają na bieżąco informacje) w sytuacji zagrożenia powodzią? Czy ewentualnie centrala w PGW Wody Polskie w Warszawie koordynuje te działania?***

Z informacji przekazanych przez PGW Wody Polskie wynika, że PGW Wody Polskie administruje wodami w podziale zlewniowym. Wymiana informacji jest prowadzona zarówno pionowo między poszczególnymi szczeblami, jak i równolegle. W przypadku pozyskania informacji o zagrożeniu (w tym wypadku zagrożenia powodzią) są

organizowane odprawy i posiedzenia kierownictwa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z przedstawicielami PGW Wody Polskie regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Podczas przygotowań do nadejścia wezbrania od dnia 12 września 2024 r. takie spotkania odbywały się codzienne i były kontynuowane przez cały okres trwania sytuacji kryzysowej.

Ponadto w strukturach PGW Wody Polskie funkcjonują Centra operacyjne ochrony przeciwpowodziowej działające w regionalnych zarządach gospodarki wodnej oraz Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej, które kontaktują się ze sobą. Jednym z ich zadań jest zbieranie, tworzenie oraz dostarczanie informacji o bieżącej sytuacji meteorologiczno-hydrologicznej w skali obszarów dorzeczy i regionów wodnych, uwzględniających administrowane obiekty hydrotechniczne. Centrum operacyjne ochrony przeciwpowodziowej w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej, na podstawie danych z regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego, zapewnia informacje w skali kraju. Centra w regionalnych zarządach gospodarki wodnej opracowują informacje w skali regionu wodnego.

4. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Infrastruktury lub Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” posiada wytyczne lub inny zbiór zasad postępowania w przypadku zagrożenia lub wystąpienia powodzi? W szczególności chodzi o komunikację z innymi Ministerstwami, służbami oraz władzami samorządowymi.

Z informacji przekazanych przez PGW Wody Polskie wynika, że PGW Wody Polskie na bieżąco przygotowują „Informację o aktualnej sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej” (KZGW w skali kraju, RZGW w skali regionu wodnego).

Materiał ten jest przekazywany do odbiorców zewnętrznych i wewnętrznych. Informacje w skali kraju są przekazywane m.in. do: dyżurnego Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz wewnątrz struktury organizacyjnej PGW Wody Polskie. W przypadku wystąpienia zagrożenia częstotliwość przygotowania informacji jest zwiększana.

Z uwagi na prognozy pogody oraz możliwość utworzenia się wezbrania, od 10 września 2024 r. PGW Wody Polskie rozpoczęło przygotowania do podjęcia działań. W kolejnych dniach zostały zintensyfikowane działania, w tym przygotowanie obiektów hydrotechnicznych, dyżurów powodziowych w jednostkach PGW WP, a także przekazanie informacji firmom wykonującym prace w korytach rzeki i międzywalu do zabezpieczenia budow. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie współpracuje i współpracowało ze służbami Zarządzania Kryzysowego na wszystkich strukturach i szczeblach administracji.

Od dnia 12 września 2024 r. odbywały się posiedzenia i spotkania Zespołów Zarządzania Kryzysowego, organizowane m.in. przez Ministerstwo Infrastruktury oraz Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, w których brali udział przedstawiciele PGW Wody Polskie (w zależności od organizatora w posiedzeniach brali udział Prezesi, dyrektorzy RZGW lub ich zastępcy).

Ponadto sposób prowadzenia raportowania pomiędzy instytucjami podległymi Ministrowi jest określony w Zarządzeniu nr 9 Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2021

r. w sprawie zasad i procedur wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz Zarządzeniu nr 6 Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2021 r. w sprawie utworzenia Zespołu Monitorowania Zagrożeń.

5. Dlaczego bieżące komunikaty na temat aktualnego lub planowanego poziomu zrzutu ze zbiorników retencyjnych zaczęły być publikowane dopiero w poniedziałek 16.09? Czy ma to związek z tym, iż sobota i niedziela są dniami wolnymi od pracy?

Z informacji przekazanych przez PGW Wody Polskie wynika, że w ramach struktury organizacyjnej w PGW Wody Polskie, raporty były przekazywane na bieżąco, jak również informacje o planowanych działaniach na zbiornikach. Ponadto „Informacje o aktualnej sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej” były publikowane na stronie internetowej PGW Wody Polskie w zakładce „Sytuacja Hydrologiczna”. W związku z sytuacją i jej zaostreniem były również przygotowane i publikowane skrócone informacje jako „Aktualności”. Dyżury powodziowe w PGW Wody Polskie były prowadzone nieprzerwalnie od 13 września do 4 października 2024 r. również podczas weekendów.

6. Dlaczego, mając ku temu wszelkie, ogólnie zresztą dostępne dane, Jezioro Nyskie nie zostało opróżnione do poziomu minimum (przy okazji - jaki to poziom?), po to, aby przyjąć maksymalnie dużą ilość wody z Kotliny Kłodzkiej?

7. Dlaczego, mimo alarmujących sygnałów płynących od naszych południowych sąsiadów już w środę (11.09), dopiero w sobotę (14.09) zwiększono zrzut wody z Jeziora Nyskiego?

8. Dlaczego, mimo wcześniejszego przekroczenia stanu alarmowego rzeki Nysa Kłodzka w Nysie, podjęto decyzję o dalszym zwiększaniu zrzutu wody z Jeziora Nyskiego?

9. Czy bardziej zasadnym, racjonalnym i bezpiecznym byłoby rozpoczęcie zwiększonego kilkukrotnie zrzutu z Jeziora Nyskiego już w środę (11.09), zamiast dokonywanie blisko dwudziestokrotnie większego zrzutu dopiero w sobotę (14.09)?

Z informacji przekazanych przez PGW Wody Polskie wynika, iż zbiorniki kaskady nyskiej na rzece Nysie Kłodzkiej były opróżnione i przygotowane na przyjęcie wezbrań z poszczególnych dopływów, tj. były wypracowane dodatkowe pojemności ponad wymagane pozwoleniem wodnoprawnym pojemności powodziowe. Zbiorniki posiadały, w sumie, do wykorzystania wolną pojemność 178 mln m³, porównywalną z pojemnością zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na Odrze wynoszącą 185 mln m³. Od połowy sierpnia 2024 r. były utrzymywane odpływy ze zbiornika Nysa większe od dopływów do zbiornika. Rzędna piętrzenia była 1,3 m poniżej NPP (normalnego poziomu piętrzenia – poziomu wskazanego do zastosowania zrzutu wyprzedzającego).

Należy zaznaczyć, że na zbiorniku Otmuchów również od trzeciej dekady sierpnia 2024 r. był utrzymywany obniżony poziom piętrzenia o około 1,30 m poniżej NPP (normalnego poziomu piętrzenia) w szczególności ze względu na trwający remont.

Tym samym gospodarka wodna prowadzona w okresie poprzedzającym powódź we wrześniu wypracowała dodatkową rezerwę (pojemność) w ww. zbiornikach, co jest równoznaczne z przygotowaniem zbiorników na możliwość bezpiecznej redukcji fali powodziowej.

Mając na uwadze prognozy pogody oraz możliwość utworzenia się wezbrania, PGW Wody Polskie od 10 września 2024 r. rozpoczęło przygotowania do podjęcia działań, które

w kolejnych dniach zostały zintensyfikowane (przygotowanie obiektów hydrotechnicznych, dyżury powodziowe w jednostkach PGW Wody Polskie, poinformowanie firm wykonujących prace w korytach rzeki i międzywalu do zabezpieczenia). PGW WP współpracuje i współpracowało ze służbami odpowiedzialnymi za zarządzanie kryzysowe na wszystkich strukturach i szczeblach administracji, a przedstawiciele Ministra Infrastruktury i PGW Wody Polskie uczestniczyli w posiedzeniach sztabów i zespołów zarządzania kryzysowego.

W wyniku prognoz pogody, PGW Wody Polskie w dniu 12 września 2024 r. (czwartek) nakazało wykonawcy usunięcie całego sprzętu budowlanego (w tym z czaszy zbiornika) oraz zabezpieczenie i opuszczenie placu budowy, dzięki temu zbiornik Otmuchów został wykorzystany jak zbiornik w pełni działający.

Ponadto w dniu 12 września 2024 r. o godz. 12.00 zwiększono odpływ ze zbiornika Nysa z 10 m³/s do 35 m³/s oraz zwiększono odpływ ze zbiornika Otmuchów z 6,0 m³/s do 20,0 m³/s. Gospodarka wodna na zbiornikach kaskady nyskiej na rzece Nysa Kłodzka jest i była prowadzona w czasie powodzi według zasad, które są ściśle określone w aktualnie obowiązującej i zatwierdzonej pozwoleniem wodnoprawnym Instrukcji gospodarowania wodą na zbiornikach Otmuchów i Nysa.

Poniżej zestawiono podane przez PGW Wody Polskie wielkości rezerw (pojemności) powodziowych, jakie miały do wykorzystania zbiorniki według stanu na dzień 12 września 2024 r. na godz. 8.00:

- Topola 7,1 mln m³ poniżej MaxPP;
- Kozielno 5,4 mln m³ poniżej MaxPP;
- Otmuchów 89,5 mln m³ poniżej MaxPP;
- Nysa 76,1 mln m³ poniżej MaxPP.

Przed powodzią zbiorniki Topola, Kozielno, Otmuchów i Nysa miały następujące pojemności:

- Topola - 14,56 mln m³, NPP = 16,49 mln m³, MaxPP = 21,68 mln m³;
- Kozielno - 10,86 mln m³, NPP = 12,92 mln m³, MaxPP = 16,30 mln m³;
- Otmuchów - 39,67 mln m³, NPP = 58,39 mln m³, MaxPP = 129,17 mln m³;
- Nysa - 45,62 mln m³, NPP = 65,69 mln m³, MaxPP = 121,70 mln m³.

Z informacji przekazanych przez PGW Wody Polskie wynika, że zgodnie z Instrukcją gospodarowania wodą na zbiornikach Otmuchów i Nysa sytuacja przedstawiała się odpowiednio:

- na zbiorniku Nysa „zrzut wyprzedzający rozpoczynamy z poziomu 196,0 m n.p.m. Kr...” (cytat), natomiast w dniu 12 września 2024 r. na zbiorniku Nysa poziom piętrzenia wody w zbiorniku wynosił 194,70 m n.p.m., czyli był o 1,3 m poniżej poziomu wskazanego do zastosowania zrzutu wyprzedzającego;

- na zbiorniku Otmuchów „w przypadku prognozy wystąpienia powodzi na rzece Nysie Kłodzkiej zrzut wyprzedzający ze zbiornika Otmuchów w wielkości 250 m³/s będzie się odbywał z chwilą, kiedy zaczną wzrastać poziom wody na wodowskazie Bardo (po wcześniejszej prognozie meteorologicznej przewidującej nadejście fali powodziowej o kulminacji przewyższającej Q50%=215 m³/s).” (cytat). Przepływ na wodowskazie IMGW-PIB - Bardo zaczął nieznacznie wzrastać dopiero od 13 września 2024 r.

Odnosząc się do prognoz hydrologicznych, z informacji przekazanych przez PGW Wody Polskie wynika, że w dniu 12 września 2024 r. w godzinach około południa, RZGW we Wrocławiu otrzymał z IMGW dokument, pn. Prognoza objętości w profilach wodowskazowych powyżej zbiorników retencyjnych - opracowanie w oparciu o analizę wyników modeli typu opad-odpływ HBV, z której wynikało, że w ciągu 66 h, od 12 września 2024 r. godz. 6:00 UTC (8:00 czasu lokalnego) do kaskady nyskiej, tj. do zbiorników: Topola, Kozielno, Otmuchów, Nysa doptynie objętość fali równa 76,967 mln m³ z rzeki Nysy Kłodzkiej oraz 22,655 mln m³ z rzeki Białej Głuchołaskiej, co sumarycznie stanowiło kubaturę doptywu do kaskady ww. zbiorników równą 99,622 mln m³. Zgodnie z komentarzem IMGW-PIB w prognozie, była to „najbardziej wiarygodna prognoza, wybrana z dostępnych wyników scenariuszy modelu HBV na podstawie długoterminowej analizy sprawdzalności prognoz”. Dokonano wówczas weryfikacji aktualnych danych ze zbiorników kaskady nyskiej w celu analizy możliwości transformacji fali powodziowej oraz dostępnych wolnych pojemności powodziowych i dodatkowych w zbiornikach, z uwzględnieniem pojemności powodziowej forsowanej. Analiza wykazała, że na dzień 12 września 2024 r. sumaryczna rezerwa w 4 zbiornikach kaskady nyskiej wynosiła 178 mln m³ w odniesieniu do Maksymalnego Poziomu Piętrzenia, a 223 mln m³ w odniesieniu do Nadzwyczajnego Poziomu Piętrzenia i była dwukrotnie wyższa od prognozy objętości IMGW, a tym samym wystarczająca do zgromadzenia prognozowanej objętości fali w 4 zbiornikach na czas horyzontu prognozy objętości IMGW, czyli na okres 66 h.

Wg wyjaśnień PGW WP to dzięki właściwemu przygotowaniu zbiorników (opróżnieniu) do nadejścia fali powodziowej i prawidłowej gospodarce wodnej na zbiornikach, fala w okresie powodzi o kulminacji w zlewni Nysy Kłodzkiej doptywająca do zbiorników o maksymalnej wysokości doptywu 2 030 m³/s (przy zadziałaniu retencji tzw. jeziorowej na zbiornikach Nysa i Otmuchów mogła wynosić około 2400 m³/s) została zredukowana do odpływu ze zbiornika Nysa w wysokości 1000 m³/s. Odpływ ze zbiornika Nysa w wysokości 1000 m³/s został zastosowany znacznie wcześniej przed nadejściem kulminacji na rzece Odrze. Kulminacje z rzeki Nysy Kłodzkiej i Odry nie nałożyły się. Przyczyniło się to znacząco, wspólnie ze zbiornikiem Racibórz, do ochrony miast, tj.: Oława, Brzeg oraz Wrocławia.

Z poważaniem

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Przemysław Koperski

Podsekretarz Stanu